

A HASZNÁLATI MELEGVÍZ- KÉSZÍTÉS ELEKTRIFIKÁLÁSA

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A magyar háztartások évi 380 millió m³ földgázt, a háztartási felhasználás 12,5%-át fordítják használatimelegvíz (HMV)-készítésre. Ennek kiváltása, elektrifikálása klímavédelmi és importfüggőségi szempontból is indokolt. Kb. 900 ezer háztartás használ különálló gázbojlert, ezek cseréje megfelelő támogatási program keretében relatíve könnyen és gyorsan elvégezhető, ami éves szinten 240 millió m³ földgáz megtakarítását jelenti.

Az elektromos berendezések hatásfoka lényegesen magasabb, mint a földgázalapúaké (utóbbiak 60-80%-os hatásfoka helyett hagyományos villanybojler esetén 95%-os, míg hőszivattyús berendezések esetén akár 200-250%-os hatásfokkal számolhatunk), így a végső-energia megtakarítás érdemi.

A villanybojlerek ugyanakkor egy rendkívül költségtakarékos energiatárolóként is működnek: az érintett háztartások felében történő csere 3 GWh-nyi energiát tudna eltárolni, ami a **jelenlegi rendelkezésre álló akkumulátoros tárolók tízszeresével egyenértékű**, ehhez csupán egy rendkívül egyszerű vezérlést célszerű beépíteni, ami a napos órákra koncentrálna a vízmelegítést.

Az Energiaklub Szakpolitikai Intézet 80%-os támogatási intenzitású, hosszútávú (10 éven keresztül folyamatosan igényelhető) támogatási program indítását javasolja, jelenértéken 150 ezer forintos maximum támogatással, évi 13,5 milliárd forintos keretösszeggel, ami – függően a gáz piaci áráról, illetve az euró-forint árfolyamtól – számításaink szerint 7,5 év alatt megspórolja a felhasznált földgáz árát, így rendkívül gyors megtérüléssel bír. 2026-os, országos reprezentatív felmérésünk szerint **az intézkedés elsőpró, 91%-os támogatottsággal bír.**

A HMV készítés elektrifikálása tehát amellet, hogy támogatja Magyarország importfüggőségének csökkenését, energiahatékonysági, átfogó klímavédelmi és versenyképességi intézkedés is egyben.

HELYZETKÉP

Magyarországon a háztartási melegvíz előállítására használjuk fel a háztartási energia 14%-át (MEKH, Háztartások végső energia felhasználása Magyarországon 2024.). A villanybojlerek és a távhő szerepe ebben már ma is jelentős, ugyanakkor 41,7%-ban még mindig földgázalapú az előállítás¹, ami a háztartási földgázhasználat 12,5%-át, évi 370 millió m³ földgázt jelent. Ez a 2008-as mikrocenzus alapján kb. 1,5 millió háztartást érint országosan, amelyek közül mintegy 900 000 használ külön vízmelegítő berendezést (azaz nem a fűtésre szolgáló kombi kazán állítja elő a melegvizet). Ezen túl PB-gázt HMV készítésre használó háztartások további 227 TJ (kb. 6,5 millió földgáznak megfelelő mennyiségű) PB-gázt fogyasztanak.

Az energiaigény az alkalmazott technológián felül döntően a háztartásban lakók számától és a felhasználási mintázatoktól függ, mint az alkalmazott víz hőmérséklet, a folyóvízes vagy gépi mosogatás, fürdés vagy zuhanyozás. Egy négyfős család átlagos hőigénye melegvíz előállításához napi 7 kWh. Egy gázbojler 60-80%-os hatékonysággal működik és a legmodernebb kondenzációs gázkazánok sem hatékonyabbak érdemben, mivel vízmelegítés esetén a kondenzáció nem működik. Villanybojler esetén a 95% körüli, míg hőszivattyús bojler, vagy hőszivattyúhoz kapcsolható indirekt HMV tároló alkalmazásával 200-250%-os hatékonyság érhető el.

A kombinált gázcirkós háztartásokban a teljes fűtési rendszer cseréjével célszerű összekötni a kiváltást, amit komplex épületenergetikai felújítás során érdemes elvégezni, jelen szakpolitikai javaslat ezt nem érinti.

EGYSZERŰ KIÉPÍTÉS

Míg a komplex épületenergetikai felújítások a magas költségek és a komplex kivitelezés miatt magas belépési küszöbvel bírnak, egy bojlercsere a könnyebben elvégezhető beavatkozások közé tartozik, a legtöbb esetben helyben cserélhető a készülék, amihez új elektromos betáplálást kell kiépíteni.

¹ A 2008-as KSH adatok alapján a háztartások közel 40%-a mintegy 1,5 millió lakásban állítanak elő melegvizet földgázkazánnal vagy -bojlerrel.

MELEGVÍZ – A LEGOLCSÓBB AKKUMULÁTOR ÉS A HATÉKONY SZABÁLYOZÓ EGYBEN

A magyar villamosenergia-rendszer gyenge pontja a fotovoltaikus túlsúly, ami napsütéses időben túltermelést és gyakran nullás vagy negatív piaci áramárakat produkál, miközben a termelők jelentős része a KÁT-on keresztül jelentős támogatáshoz jut. Nullás vagy negatív áras időszakok ráadásul korántsem csak nyáron vannak – még novemberben és februárban is előfordulnak.

Az elektromos vízmelegítők működése kapcsolóórával vagy okoskapcsolóval időben szabályozható, így lehetőség van a működést a napsütéses időszakokra korlátozni, ami érdemi kiegyensúlyozó kapacitást jelenthet, ha ezt megfelelő árjelzéssel – napsütéses időben kedvezőbb árakkal – ösztönözzük.

Egyúttal jelentős mennyiségű villamos energia – háztartásonként kb. 7 kWh, 150 ezer háztartásnál már 1 GWh – eltárolható forró víz formájában, az akkumulátoroknál nagyságrendileg alacsonyabb költséggel.

HASZNÁLATI MELEGVÍZ A MUNKAHELYEKEN

Melegvizet nem csak az otthonokban, hanem a munkahelyeken és a szolgáltató szektorban is használunk, amiről viszont statisztikai adat nem áll rendelkezésre. A technológiaváltásra a kisebb felhasználási helyeken jelen javaslatcsomag megoldásai alkalmazhatók, a nagyobb felhasználású helyeken hőszivattyú vagy napkollektor használata ígérkezik célszerűnek, komplex energetikai felújítás részeként, ami túlmutat jelen javaslatcsomagon.

RENDKÍVÜLI NÉPSZERŰSÉG

A gázbojlerek cseréjével nyitott kapukat döngetünk: az Energiaklub Szakpolitikai Intézet által 2026. januárjában készített országos reprezentatív kutatás szerint **a lakosság elsöprő többsége, 91%-a támogatja a pazarlóan működő gázkészülékek cseréjét**, ugyanakkor kérve, hogy ne legyen kötelező a csere. A lakosság ismeri a gázkészülékek biztonsági kockázatait, továbbá többségben (52%) felismerték, hogy az energiabiztonság szempontjából segít felkészülni arra, ha nehezebb lesz gázhoz jutni.

TÁMOGATÁSI PROGRAM RÉSZLETEI

Olyan programot célszerű indítani, ami támogatja azon háztartásokat (és kisebb nem-lakossági létesítményeket) a melegvíz-ellátás elektrifikációjában, amelyek különálló gázkészülékkel állítják elő a melegvizet. Ebben az esetben, becsléseink szerint az átlagos beruházási költség (figyelembe véve a berendezés árát, illetve a beszerelés-beüzemelés költségét) 200 ezer forint körüli összeget tesz ki hagyományos villanybojler beszerelése esetén.

A támogatási rendszer sarokköveinek az alábbiakat javasoljuk:

- Támogatott tevékenység: új bojler beszerzése és üzembe helyezése, a működtetéshez esetleg szükséges elektromos teljesítménybővítéssel
- Elsődlegesen hagyományos hőtárolós bojler támogatott, de lehetőség van hőszivattyús bojlerre is felhasználni a támogatást (alkalmas helyiség megléte és nagyobb háztartás esetén)
- Egyidejűleg a régi készülék leszerelése és leadása
- 80%-os támogatási intenzitás, legfeljebb bruttó 160.000 forintos támogatás
- Kiegészítő önkormányzati támogatás lehetséges, rászorultsági alapon
- Okosmérő kötelező telepítése (szolgáltató költségén)
- Tízéves, folyamatosan pályázható támogatási program, a ZBR nagygép-csere programhoz hasonló, minimális adminisztrációs igénnyel, finoman csökkenő támogatási intenzitással, az összes érintett ingatlanban megvalósuló csere esetében jelenértéken számított közvetlen támogatási igény évi 13,5 milliárd forint.

TOVÁBBI SZAKPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK

- Tarifarendszer módosítása: a jelenlegi rezsicsökkentett lakossági energiaárakkal kalkulálva az energiaköltség nemcsak a normál A1 díjszabás, de még a kedvezményes B vagy H tarifa mellett is drágább a földgáznál. Ráadásul a HMV célú éves áramfelhasználás könnyen meghaladhatja a jelenlegi éves rezsicsökkentett villamosenergia-limitet, ezért kombinált, a gáz- és áramfogyasztást egyaránt figyelembe vevő struktúra kidolgozása, és az áram árának gáznál kedvezőbbé tétele szükséges, ha a jelenlegihez hasonló kedvezményes tarifarendszer fennmarad.
- Ösztönözni kell a csúcsidő-völgyidő vezérlés használatát, törekedve arra, hogy a háztartások a napenergiatermelés csúcsidőszakában, alacsony piaci árkörnyezet idején fűtsék fel a berendezéseiket; erre alkalmas vezérlőeszköz kötelező beszerzése előírható.
- Egyszerűsíteni szükséges az elektromos teljesítménybővítés eljárásait (a jelenlegi folyamat hosszú és jelentős költséggel járhat).
- Felül kell vizsgálni a társasházakban az egy fővezetéken engedélyezhető maximális elektromos teljesítményt.

- A gázleválás folyamatának egyszerűsítése (például alacsonyabb képesítéssel elvégezhető készülékleszerelés, gázterv és nyomáspróba elhagyása) szükséges.
- Az okosmérő felszerelésének költségét a szolgáltató viseli.
- Újépítésű ingatlanban vagy jelentős felújítás esetén gázalapú melegvízelőállítás nem engedélyezhető.

KOMMUNIKÁCIÓS TÁMOGATÁS

A szabályozói lépések mellett elengedhetetlen egy hosszú távú, támogató jellegű kommunikációs program.

Kommunikációs keretet adhat egy “Rezsicsökkentés 2.0” kampány, ami a jelenlegi hamis, a piaci fogyasztókat rendkívüli módon terhelő, valamint jelentős állami forrásokat igénylő rezsicsökkentés kiváltása lenne egy hosszútávú megtakarításra építő új rendszerrel.

A rövid, mindenkit egyszerre célzó „sokk-kampány” helyett a program ütemezésével összhangban érdemes többéves szemléletformálásban gondolkodni, amely a gázzal a villamos energiára való áttérést komfortfokozat-növekedésként, a mindennapi élet minőségi javulásaként mutatja be (különösen az átfolyós vízmelegítők helyett alkalmazott tárolós megoldások esetében), megfelelő árszabályozás mellett az alacsonyabb rezsikiadások ígéretével. Ezen felül a kommunikációs kampány, bemutatva a napenergiás alkalmazásokkal való összekötés lehetőségeit is, tájékoztatna a készülékcseré hosszútávú környezeti, klímavédelmi előnyeiről, azaz a cserét környezetvédő megoldásként bemutatva ösztönözné a programba belépésre az ingatlantulajdonosokat.

A kommunikációs támogatás a régi gázkészülékek elavultságát és szennyező mivoltát állítaná szembe az elektromos berendezések korszerűségével (pl. utóbbiak “okosságával”, távszabályozási, az aktuális energiaárakhoz való igazítás lehetőségeivel), környezetbarátságával. A kampány célja nem a gázhasználók megbélyegzése lenne, hanem annak bemutatása, hogy a váltás reális, támogatott és hosszú távon előnyös választás a háztartások számára.

Budapest, 2026. június 24.